

4-Laboratoriya isi : Adobe Photoshop dasturi interfeys bilan tanishish, oddiy chizma va rasmlar yaratish. Adobe Photoshop dasturida maxsus filtirlar va effektlar bilan ishlash.

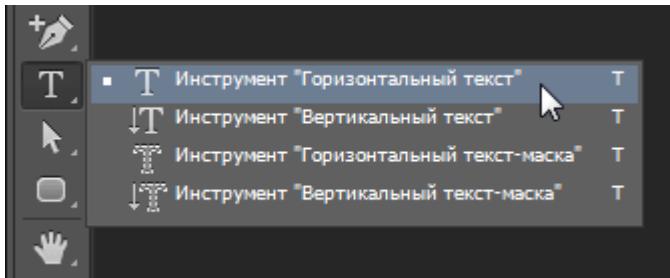
1. Adobe Photoshop dasturida matnni yaratish va o'zgartirish;
2. Photoshop filtrlarini matnga rastrlashsiz qo'llash

Adobe Photoshop dasturida matnni yaratish va o'zgartirish

Photoshop-da matn qo'shishning ikkita asosiy usuli mavjud - satrli (oddiy) matn kiritish va biror joyga matn kiritish. Ushbu ikkita usuldan eng ko'p qo'llaniladigan narsa bu matnni satr sifatida qo'shish usuli.

Photoshop-ga matn kiritish

Photoshop-ga matn kiritish uchun ekranning chap tomonidagi asboblar panelida joylashgan "Tekst" asbobidan foydalaning yoki asbobni tanlash uchun T klaviaturadagi tugmani bosing:

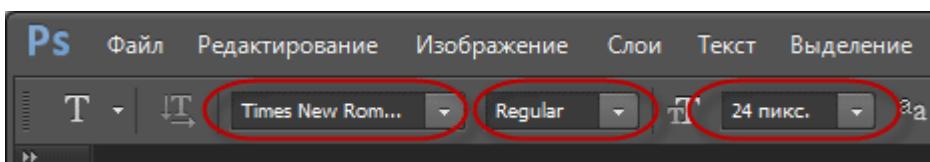

Asbob tanlanganida sichqoncha kursori "I-nur" deb nomlanadigan belgiga o'zgaradi. Quyidagi rasmda men ushbu belgini biroz oshirdim:

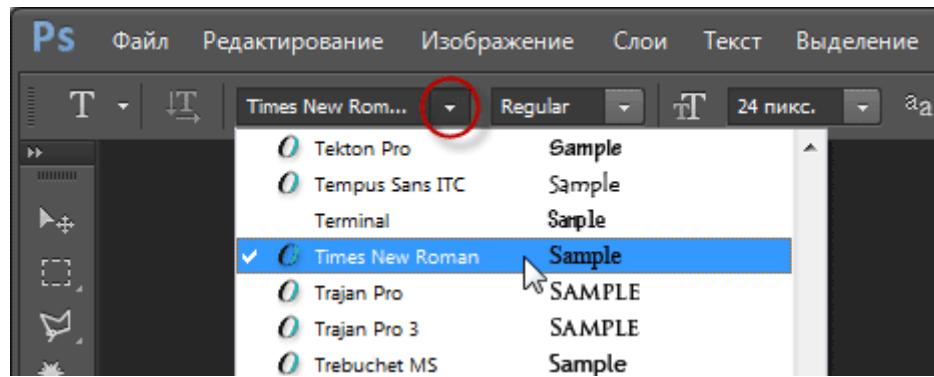
Shrift tanlash.

"Matn" vositasini tanlaganimizdan so'ng, ekranning yuqori qismida parametrlar paneli va ushbu vositaga tegishli parametrlar ko'rsatiladi, turini, uslubini va shrift o'lchamini tanlash variantlari chap tomonda joylashgan.:

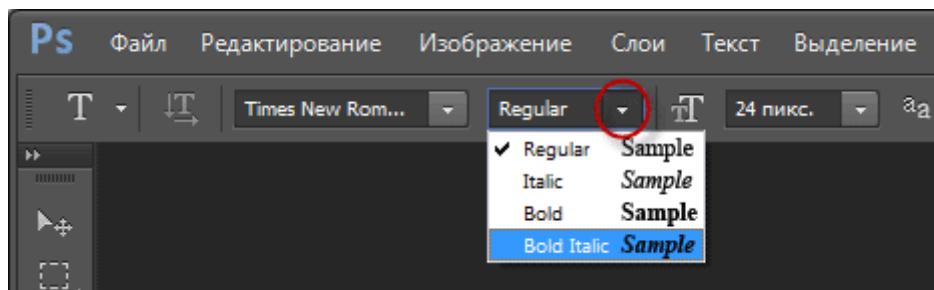
Mavjud shriftlarning to'liq ro'yxati uchun shrift tanlash maydonidagi o'ng tomonda joylashgan kichkina uchburchakni bosing.

Ushbu amalda siz hozir tanlashingiz mumkin bo'lgan barcha shriftlar ro'yxati ochiladi. Shriftlarning soni va tanlovi hozirda operatsion tizimingizda o'rnatilgan shriftlarga bog'liq.:

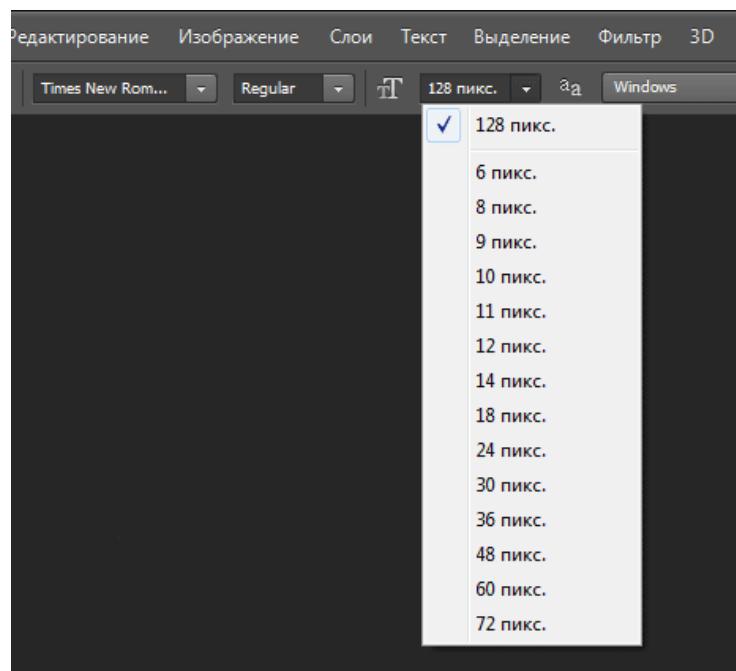
Shriftning uslubini (uslubini) tanlash

Shriftni o'zi tanlaganingizdan so'ng, biz uslubni tanlash oynasining o'ng qismidagi uchburchakni bosib, uning uslubini tanlashimiz mumkin. Shriftning uslubini muntazam, qalin, kursiv tanlash orqali aniqlang.:

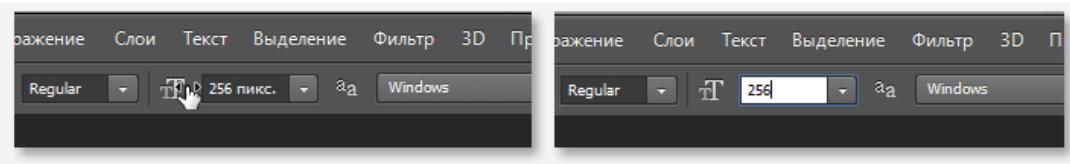

Shriftning o'lchamini o'rnatish

Shriftning o'lchamini tanlash oynasining o'ng tomonidagi uchburchakni bosib tanlang. Bu 6 pxdan 72 ppxgacha tanlanishi mumkin bo'lgan keng tarqalgan ishlataladigan oldindan belgilangan o'lchamlarning ro'yxatini ochadi:

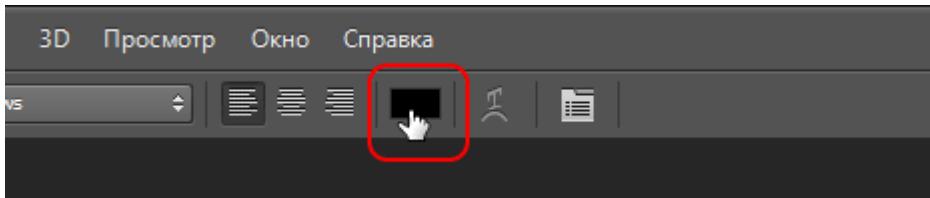

Agar ushbu o'lchamlarning hech biri sizning ehtiyojlaringizga javob bermasa, o'lcham maydoniga bosib, qo'lning har qanday qiymatini belgilashingiz mumkin, so'ngra Enter ni bosing, raqam oxirida "px" birliklari kerak emas, chunki Photoshop uni Enter tugmchasini bosganda avtomatik ravishda qo'shadi. O'lchamni kattalashtirishning yana bir usuli - sichqonchani kirish oynasining chap tomonida ozgina ushlab turing, chap tugmachani bosing (kursor tashqi ko'rinishini o'qlar bilan barmog'iiga o'zgartiradi) va hajmni oshirish yoki kamaytirish uchun kursorni chapga yoki o'ngga siljiting:

Matn rangini tanlash

O'ng tomonda biz matn rangini belgilashimiz mumkin bo'lgan bar. Odatiy bo'lib, rang qora rangga o'rnatiladi. Rangni o'zgartirish uchun almashtirishni bosing. Photoshop ranglar palitrasini ochadi, unda biz matn uchun boshqa rangni tanlashimiz mumkin.:

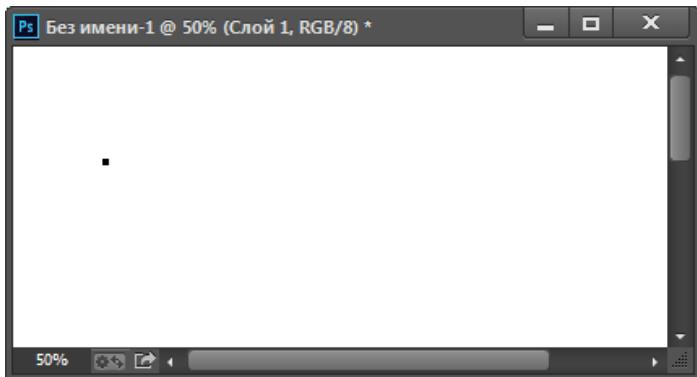

Photoshop hujjatiga matn qo'shing

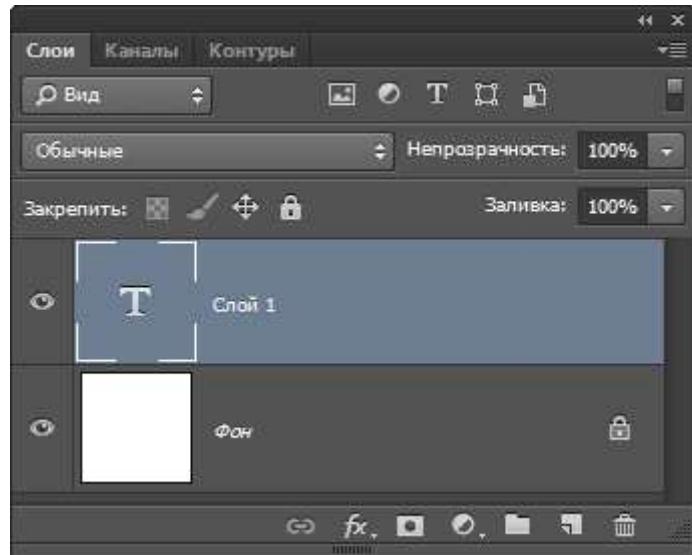
Darsning boshida qisqacha aytib o'tganimdek, Photoshop hujjatiga matn qo'shishning ikki xil usuli bor, bu odatiy (chiziq) va maydonga matn qo'shish usuli. Ularning orasidagi farq shundaki, birinchi usul asosan hujjatga oz miqdordagi matnni qo'shish uchun ishlataladi (bir yoki bir nechta harflar yoki so'zlar, sarlavha va boshqalar), maydonga qo'shilganda esa oldindan ko'proq matn qo'shish uchun foydalangan maydon.

Bu erda biz birinchi usulni ko'rib chiqamiz, chunki u ko'p hollarda qo'llaniladi.

Hujjatga matn qo'shish uchun "Matn" vositasini tanlang, kursorni matnning boshini kerakli joyga olib boring va sichqonchaning chap tugmchasini bosing. Hujjatdagi miltillovchi belgi Photoshoop-ning matn kiritishga tayyor ekanligini ko'rsatadi.:

Shu bilan birga, Photoshop qatlamlar palitrasiga matn qatlami deb nomlangan yangi, maxsus turdag'i qatlamni qo'shadi, uni T harfi shaklida miniatyura bilan osongina ajratib olish mumkin, biz har safar hujjatga matn qo'shganda, u yangi matn qatlamida joylashgan bo'ladi. Dastlab Photoshop yangi qavatni "Layer 1" (Layer 1) deb ataydi, ammo matnga kirishimiz bilan nom o'zgaradi, chunki biroz keyinroq muhokama qilamiz.:

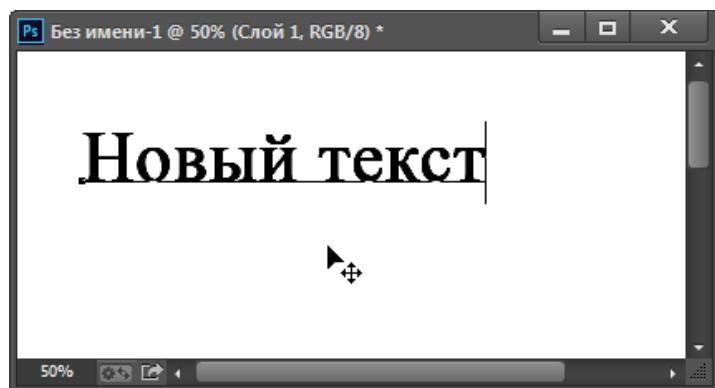

Hujjatda miltillovchi belgi paydo bo'lganidan keyin siz chop etishni boshlashingiz mumkin.

Rasmdagi matnni ko'chirish

Agar siz bosilgan matnni boshqa joyga ko'chirishingiz kerak bo'lsa, buni osongina qilishingiz mumkin.

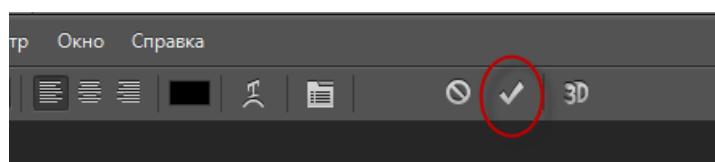
Rasmdagi matnni siljitim uchun kursorni matndan biroz uzoqroqqa surish kerak. u tashqi ko'rinishini I-nuridan siljitim vositasi belgisiga o'zgartiradi, cursor ko'rinishini o'zgartirgandan so'ng, sichqonchaning chap tugmacha bosib ushlab turing va matnni kerakli joyga olib boring:

Matn tahririni qabul qiling va tugating

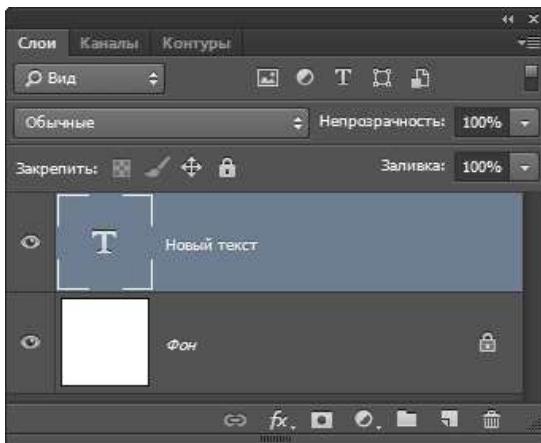
Matnni qabul qilish nima? Matn qabul qilingandan so'ng, joriy matn qatlamini tahrirlash tugallanadi va ushbu qavatdan chiqing. Shu bilan birga, Matn vositasi o'zi faol bo'lib qoladi. Agar siz qabul qilinganidan keyin hujjatni bossangiz, Photoshop yangi matn qatlamini yaratadi..

Kerakli harflarni kiritishni tugatgandan so'ng, ushbu matn qatlamidan chiqishingiz kerak. Buni amalga oshirish uchun parametrler panelidagi belgini bosing.:

Yoki raqamli klaviaturaning pastki o'ng burchagida joylashgan Enter tugmachasini bosing (odatda biz bosadigan Enter emas!) Yoki Enter + Ctrl odatiy birikmasi..

Matningizni qabul qilganingizdan so'ng, Photoshop matnning birinchi harflaridan foydalanib, qatlam uchun yangi nom sifatida matn qatlamini qayta nomlaydi, bu bir nechta matn qatlamlari bilan ishlashda juda foydali.:

Matnni bekor qilish yoki o'chirish

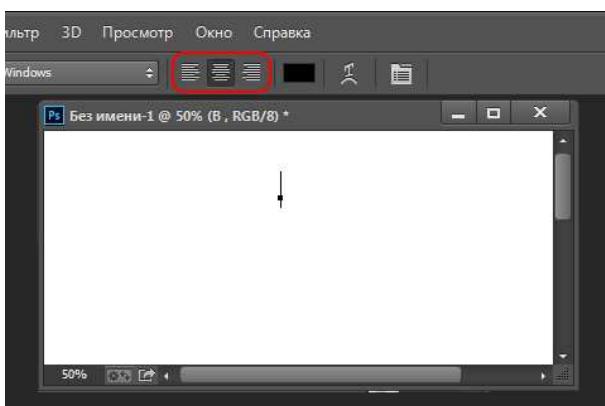
Agar siz oldin matnni yo'q qilmoqchi bo'sangiz? uni olganingizdek, shunchaki Esc tugmchasini bosing. Photoshop dasturi matn va matn qatlamini olib tashlaydi.

Qabul qilingan matnni yo'q qilish uchun, matn qatlamini qatlam panelidagi axlat qutisiga torting.

Matnni moslashtirish parametrlari

Bundan tashqari, parametrlar panelida matnni hizalamoq uchun uchta variant mavjud - chapga, o'rtaga, o'ngga tekislang. Odatiy bo'lib, chap hizalanish opsiyasi tanlanadi, ya'ni yozishda u boshlang'ich nuqtaning o'ng tomoniga qo'shiladi. Agar biz "o'ng hizalama" opsiyasini tanlasak, matn boshlang'ich nuqtaning chap tomoniga qo'shiladi. Agar biz "markazni hizalamoq" opsiyasini tanlasak, matnni kiritishda qo'shilish nuqtasidan bir xil masofada ikkala yo'nalishda ham qo'shiladi.

Matnni kiritishdan oldin to'g'ri hizalanish variantini tanlaganingizga ishonch hosil qilish yaxshidir. Ammo siz allaqachon kiritilgan matnning hizalanishini o'zgartirishingiz mumkin, buning uchun sichqoncha kursori bilan kerakli matnni tanlab, hizalanish variantini bosishingiz kerak. Rasmda men "o'rtada hizalama" varianti bilan matn kiritish animatsiyasini qildim.:

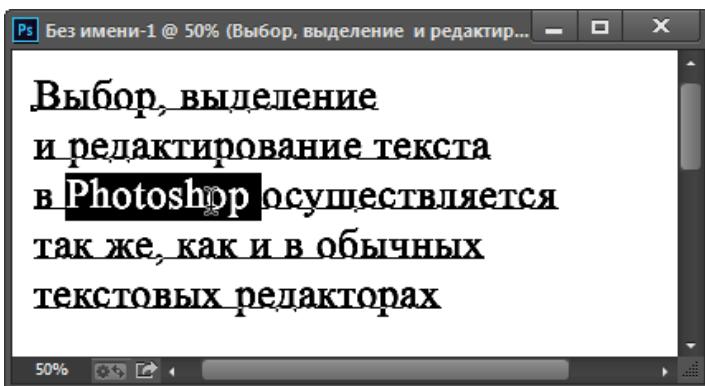

Matnni tanlang va tahrirlang

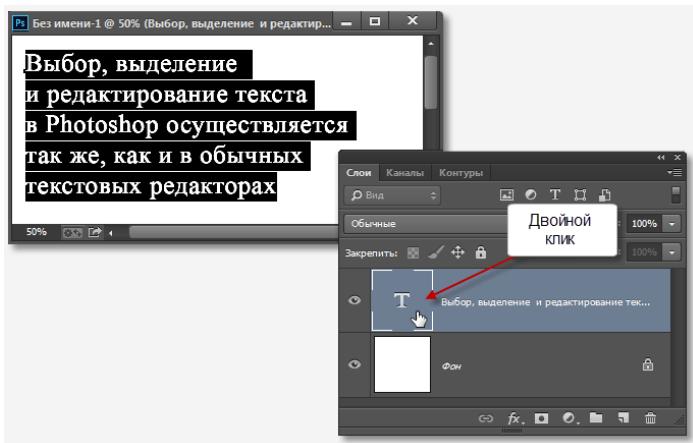
Matnni kiritgandan so'ng, biz har qanday matn muharriri dasturidagi kabi osonlikcha orqaga qaytib, matnning istalgan qismini o'zgartirishimiz mumkin.

Matnda klaviatura o'qlari yordamida harakat qilishingiz mumkin yoki siz xohlagan sohada sichqonchani bosish orqali o'tishingiz mumkin. Harflarni odatdagidek o'chirib tashlang, Backspace tugmchasidan foydalaning - kursorning chap harfi. Shift va klaviatura o'qlari yordamida yoki sichqoncha yordamida harflarni tanlang (tanlang).

Bir zumda so'zni tanlash uchun sichqoncha bilan uni ikki marta bosing, chiziqni tanlash uchun esa uch marta bosing:

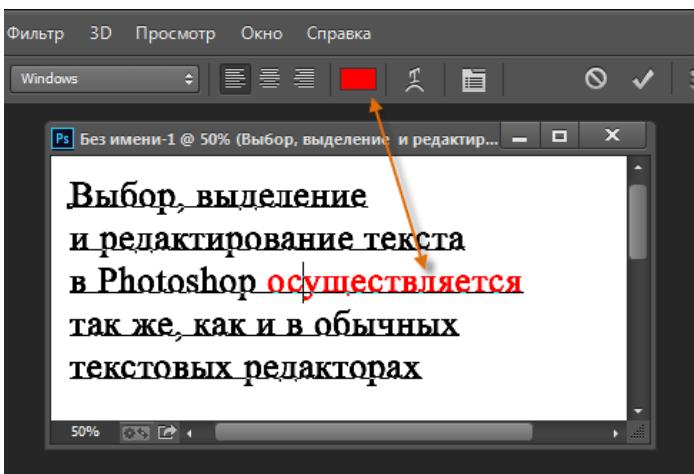
Agar sizda bir nechta matn chiziqlari ajratilgan bo'lsa, barcha matnni tanlash uchun matn qatlaming eskiziga ikki marta bosing:

Shuningdek, biz matnning shriftini, o'lchamini va uslubini o'zgartirishimiz mumkin, buning uchun kerakli bo'limni tanlang va parametrlar panelidagi tegishli parametrni o'zgartiring..

Photoshop-da matn rangini o'zgartiring

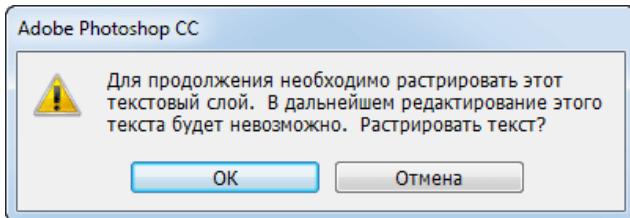
Xuddi shu printsip bo'yicha biz matn rangini o'zgartira olamiz. Buning uchun kerakli maydonni tanlang, variantlar panelidagi rangli kvadrat ustiga bosing, ochilgan oynada rangni tanlang va OK ni bosing:

PHOTOSHOP FILTRLARINI MATNGA RASTRLASHSIZ QO'LLASH

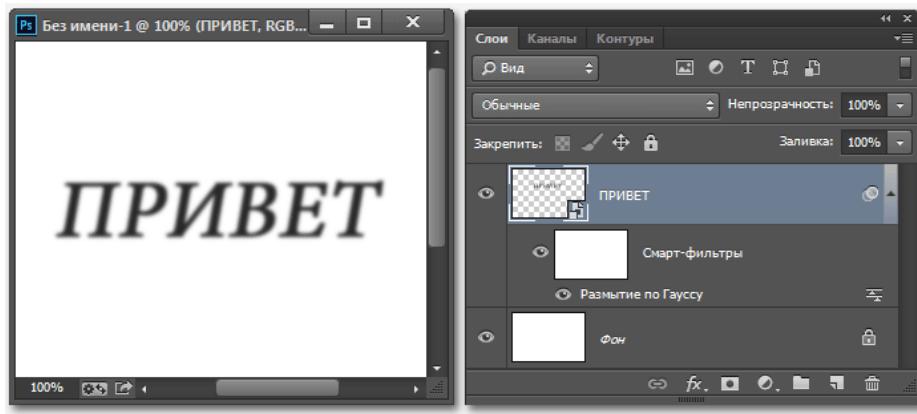
Photoshop-da to'g'ridan-to'g'ri matn qatlami bilan ishlamaydigan, lekin uni rastrlashni talab qiladigan bir qator buyruqlar va filtrlar mavjud. oddiy qatlamga aylantiring. shuning uchun keyinchalik matnni tahrirlay olmaysiz.

Masalan, xuddi shu Gaussian Blur ni matn qatlamiga qo'llamoqchi bo'lganingizda, oyna paydo bo'ladi:

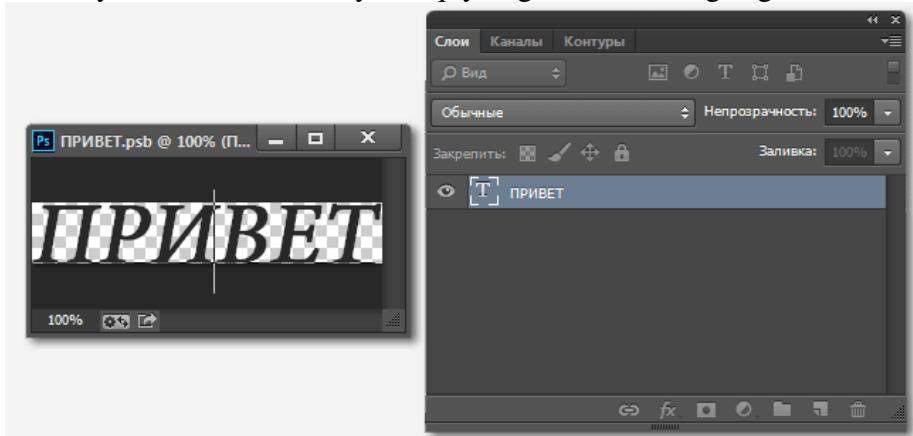
Biroq, bu vaziyatdan chiqish yo'li juda oddiy.

Matn qatlamini aqli ob'ektga aylantirish kerak, keyin filtrlar aqli filtrlar sifatida qo'llaniladi va ob'ektning o'zi, ya'ni matnni tahrirlash mumkin:

Siz shunchaki aqli ob'ektning eskizini ikki marta bosishingiz kerak, shundan so'ng tahrirlash oynasi darhol ochiladi.

Matn oynasi va tahrirlash oynasi quyidagicha ko'rinishga ega:

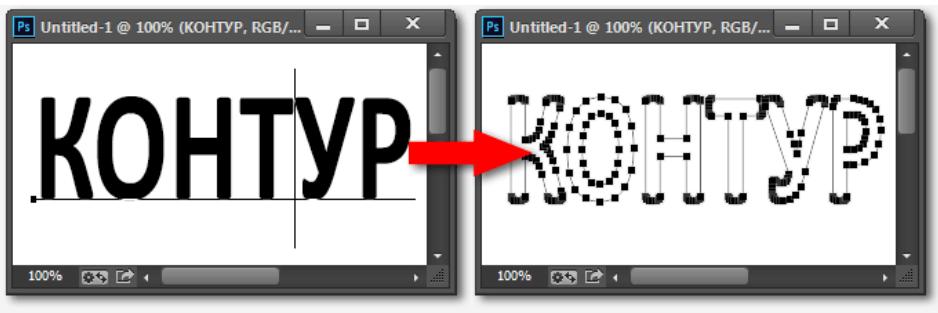
Matnni tahrirlashni tugatgandan so'ng, o'zgarishlarni saqlang

Файл --> Сохранить (File --> Save) va tahrirlash oynasini yoping.

Matndan kontur yaratish

Matnni Path-ga o'zgartirish mumkin, keyin uni oddiy Photoshop yo'li kabi tahrirlash mumkin. Ammo Photoshop bu operatsiyani soxta qalin uslubdan foydalanadigan shriftlar bilan bajarmaydi, shuning uchun avval matn ustiga sichqonchaning o'ng tugmchasini bosish kerak va kontekst menyusida "Faux Bold" bandiga belgi qo'yish kerak.

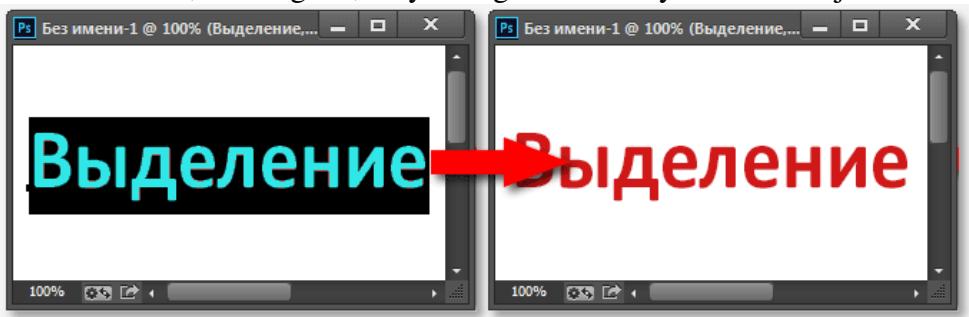
Keyin menyuga o'ting Текст --> Создать рабочий путь (Create Work Path) vamatn konturga aylanadi, Bezye chiziqli, uchlari va yunaltiruvchilari bilan :

Tanlovda matn rangini ko'rish

Matnni tanlaganingizda, harflar qora fon bilan to'ldiriladi, bu matn ajratilganligini ko'rsatadi, va harflarning rangi vaqtincha qora rangga almashtiriladi. Ammo ba'zida matn parametrlarini o'zgartirganda harflarning rangini ko'rish juda muhimdir.

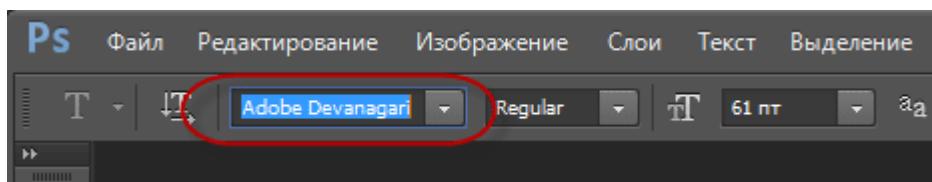
Harflarning rangini yana tug'ma qilish uchun Ctrl + H tugmachalarini bosing va tanlov yashirin bo'ladi, lekin shu bilan birga matn tanlangan bo'lib qoladi va siz shuningdek uning parametrlarini o'zgartirishingiz mumkin. Bu, shuningdek, maydalangan matn maydonchasini ajratib ko'rsatish doirasi

bilan ishlaydi.

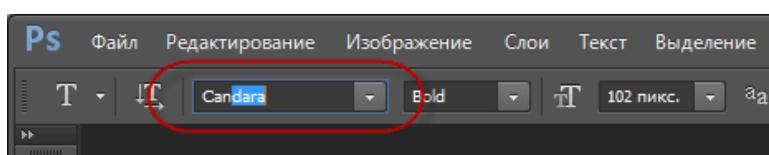
Turli shriftlarni tezda ko'rish.

Turli xil shriftlarga asoslangan holda matn qanday ko'rinishini solishtirish kerak. Shriftlar va matnlarni tezda o'zgartirish uchun qavat palitrasida uning eskiziga bosgan holda matnni tanlang, so'ng shrift tanlash maydonini bosing va shrift nomi ko'k rangda ajratib ko'rsatiladi va yuqoriga va pastga o'qlar bilan shriftlarni o'zgartiring.

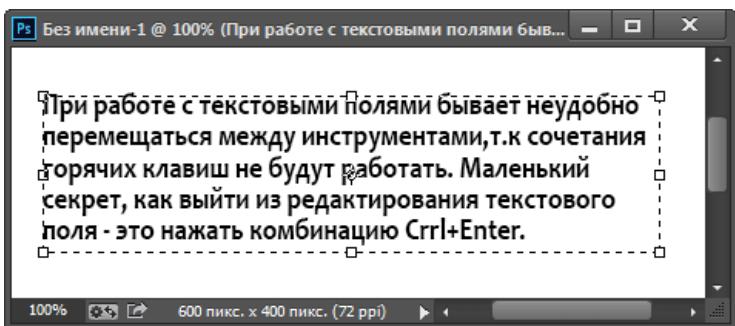
Shrift izlash

Photoshop-da juda ko'p shriftlar mavjud, bular Photoshop-ning shaxsiy shriftlari va tizimning barcha shriftlari. To'g'ri shriftni topish ba'zan zerikarli bo'ladi. Agar siz uning nomini bilsangiz, hamma narsa osonlashadi. Shriftni tanlash maydoniga bosib, uning nominining birinchi harflarini kiritish kifoya. Oynada kerakli shrift paydo bo'ladi:

Matnni tezda chiqarish

Matn maydonchalari bilan ishlashda vositalar o'rtasida harakat qilish noqulay bo'lishi mumkin, chunki tezkor tugmalar birikmasi ishlamaydi. Matn maydonini tahrirlashdan chiqishning bir oz maxfiyligi bu Ctrl + Enter kombinatsiyasini bosishdir.

Matn uslubini saqlang

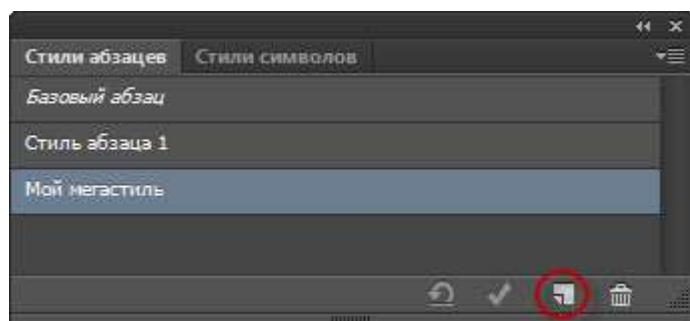
Agar siz Photoshop CS6 yoki undan yuqori versiyalar bilan ishlayotgan bo'lsangiz, unda siz matn uslublarini saqlashingiz va ularni tezda yangisiga o'rnatishingiz mumkin.

Boshqacha qilib aytganda, ishlaydigan hujjatda ba'zi matnlarni yaratishingiz mumkin. o'lchamini, shriftini, rangini, harflar oralig'ini, bo'shliqni va boshqalarni o'rnatning, so'ngra ushbu parametrlarni paragraf uslubida saqlang va keyinchalik ushbu parametrlarni boshqa hujjatlardagi matnlarga darhol o'rnatning.

Avval siz panelni ochishingiz kerak Окно --> Стиль абзаца (Window --> Paragraph Styles).

Matn parametrlarini saqlash uchun matnni tanlang va belgini bosing "Создать новый стиль абзаца" (Save New Paragraph Styles).

Yoki o'zingiz yangi uslubni yaratishingiz mumkin, bunga ishonch hosil qiling. hujjatda faol matn qatlamlari yo'qligini aniqlang va "Yangi paragraf uslubini yaratish" belgisini bosing. Keyin paneldagi uslubni ikki marta bosing, kerakli parametrlarni kiritishingiz mumkin bo'lgan oyna ochiladi.

Har xil uzunlikdagi o'rta chiziqlar(tire)

Ushbu maslahat nafaqat Photoshop uchun, balki matn muharriri bo'lgan har qanday dastur uchun ham mos keladi.

Oddiy tire (defis) minus tugmchasini bosib o'rnatilishi mumkin. Tire shu tarzda yanada aniqroq o'rnatiladi: Alt tugmchasini bosib ushlab turing va navbatdagi o'ngdagi raqamli tugmachani bosing, 0, 1, 5, 0, Alt tugmachalarini bosing.

Tire shu tarzda uzunroq o'rnatiladi, faqat 0, 1, 5, 0 o'rniga 0, 1, 5, 1 raqamlarini terish kerak. Mana bu uch xil chiziqlarga misol: - — —

Ko'chib o'tish variantlarini sozlash

Paragraf panelida yuqori o'ngdagi belgini bosing va Gipernatsiya-ni tanlang - paydo bo'lgan dialog oynasida siz uzatish parametrlarini sozlasshingiz mumkin.

4-§. Adobe Photoshopda gradiyent yaratish

Gradiyent – bu bir rangdan boshqa rangga silliq o‘tish (o‘zgarish) effektidir. U dizayn, fon, tugmalar, ramkalar va boshqa grafik elementlarni bezashda keng qo‘llaniladi. Adobe Photoshop dasturida gradiyentlar orqali tasvirlarga chuqurlik, hajm, yorqinlik yoki dekorativ ko‘rinish berish mumkin.

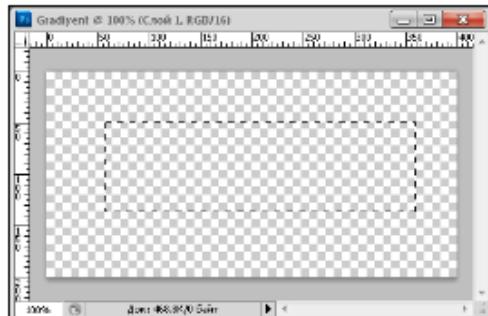
Radiyentning asosiy xususiyatlari:

1. Ranglar o‘tishi – Gradiyent bir yoki bir nechta ranglar orasida silliq o‘tishni ta’minlaydi.
2. Yo‘nalish – Ranglar chapdan o‘ngga, yuqorida pastga yoki burchakli yo‘nalishda o‘tadi.
3. Shakli (usuli) – Gradiyentlar bir nechta shaklda bo‘lishi mumkin:
4. Linear (chiziqli)
5. Radial (doirasimon)
6. Angle (burchakli)
7. Reflected (aks ettirilgan)
8. Diamond (rombsimon)

Photoshop dasturidagi Gradient Tool (G) – bu gradiyent yaratish uchun asosiy vosita bo‘lib, asboblar panelida joylashgan.

1-topshiriq. Photoshop dasturida **Градиент** uskunasi yordamida, ajratib olingan sohani bo‘yash.

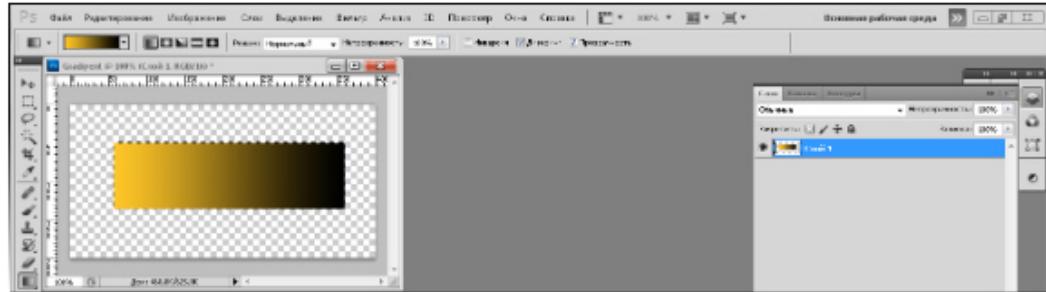
1. **Градиент** uskunasi yordamida, ajratib olingan sohani bo‘yash uchun, **Прямоугольная область** uskunasidan foydalilanadi (M tugmasi):

4.1-rasm. Прямоугольная область uskunasi yordamida ajratilgan soha.

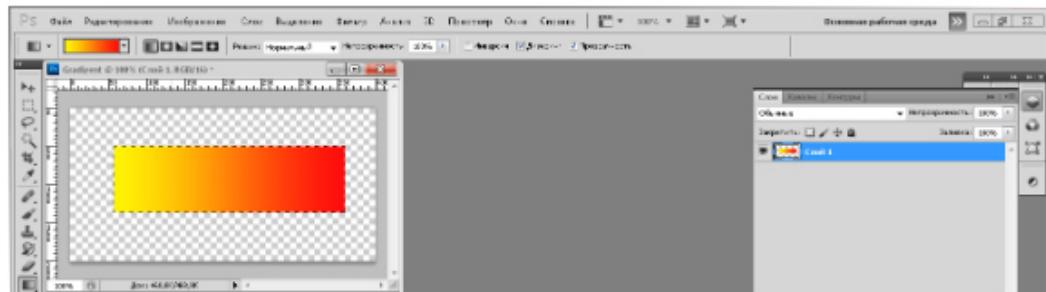
2. Bundan so'ng, uskunalar panelidan **Градиент** uskunasi (G tugmasi) tanlanadi.

3. Ajratib olingan sohaning ixtiyoriy nuqtasi sichqoncha chap tugmasini bosgan holda qarama-qarshi tomonga suriladi:

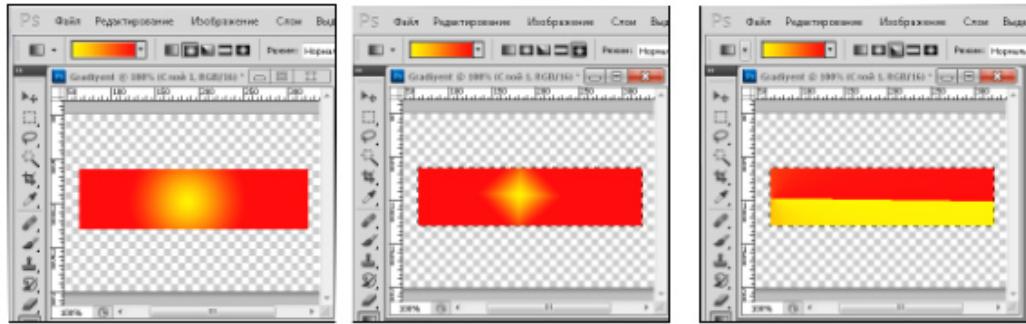
4.2-rasm. Ajratilgan sohani **Градиент** uskunasi yordamida bo'yash.

4. **Градиент** parametrlaridan ranglarni almashtirish uchun, uskunalar panelining quyi qismida joylashgan **Выберите основной цвет** va **Выберите фоновый цвет** uskunalari yordamida kerakli ranglar tanlanadi va yuqorida bajarilgan (3-ish) ish takrorlanadi:

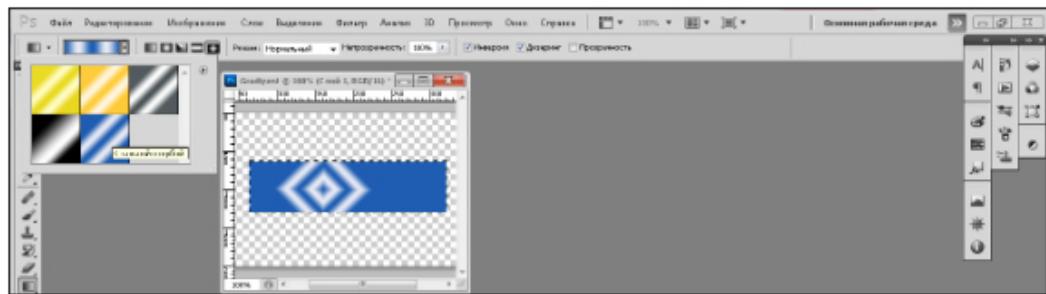
4.3-rasm. Градиент xususiyatini o'zgartirish.

Градиент uskunasining yana bir imkoniyati, uni chiziqli, radius bo'yicha tarqalish, konus ko'rinishli, oynasimon tarqalish va romb shaklida namoyon bo'lishidir. Bu ishni bajarish uchun uskuna parametrlaridan keraklisini tanlash kifoya. Quyida har bir **Градиент** shakliga mos bo'yashlardan namunalar keltirilgan:

4.4-rasm. Градиент тurlari.

Градиентни tahrirlash ro‘yxatida tayyor shablonlar ham mavjud. Ushbu ro‘yxatdan keraklisi tanlanib, yuqorida bajarilgan (3-ish) ish yana takrorlanadi:

4.5-rasm. Градиент shablonlari.

Adobe Photoshop gradiyent yordamida silliq ranglar hosil qilinadi. Grafika va dizayn sohasida gradiyentlar bir nechta ranglarni birlashtirish uchun ishlataladi. Misol uchun, rassom Filipe Pantone o‘zining aksariyat asarlarida ekspressiv gradiyentlardan, Instagram ilovasi esa o‘z logotipi uchun murakkab to‘rt rangli gradiyentdan foydalanadi. Bu esa grafika sohasida jozibadorlikni ta’minlaydi.

Savollar va mustaqil bajarish uchun topshiriqlar

Adobe Photoshop dasturida Gradient Tool yordamida quyidagi amallarni bajaring:

1-topshiriq: Yangi ish hujjatini yaratting

- O‘lchami: 800x600 px
- Foni: Oq (White)

2- topshiriq: Gradiyent vositasini tanlang

- Asboblar panelidan Gradient Tool (G) ni tanlang

3- topshiriq: Rang o'tishini sozlang

a) Gradiyent oynasini oching va 2 ta rangni tanlang:

Masalan: ko'k → oq yoki qizil → sariq

4- topshiriq: Gradiyentni chizing

a) Sichqonchani yuqoridan pastga yoki chapdan o'ngga tortib, gradiyent hosil qiling

b) Linear yoki Radial turini tanlab, har xil effektlarni sinab ko'ring

5- topshiriq: Fonga matn yozing

a) Text Tool yordamida o'zingizning ismingizni yoki "Gradiyent topshirig'i" deb yozing

6- topshiriq: Natijani saqlang

a) Rasmni .jpg yoki .png formatida saqlang

(File → Save As → Format: PNG)

6-§. Photoshopda 3x4 o‘lchamli rasm yaratish

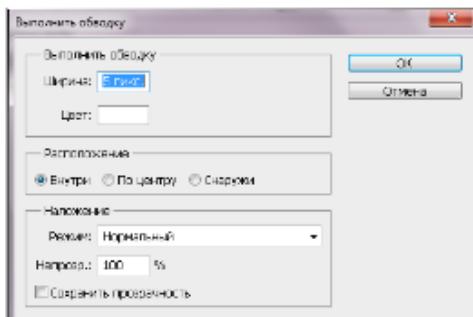
3x4 o‘lcham odatda pasport rasmi, talabalar guvohnomasi, ID karta, hujjat uchun foto kabi maqsadlarda ishlataladi. Photoshopda bu o‘lcham piksel (px) orqali beriladi. Raqamlar dpi (dots per inch – har dyuymdagi nuqtalar soni) ga bog‘liq bo‘ladi.

1-topshiriq. 3x4 o‘lchamli rasm hosil qilish.

1. Kompyuter xotirasida mavjud rasm loyiha oynasiga yuklanadi. Buning uchun **Файл** menyusining **Открыть** (Ctrl+O) bandi bosiladi va xotiradagi rasm tanlanib, muloqot oynasidagi **Открыть** tugmasi bosiladi.

2. 3x4 o‘lchamli oltita rasmni bitta faylda hosil qilish uchun, har bir rasmning atrofida oq chiziq hosil qilish kerak. Chunki rasmlar bir-biridan ajralib turishi lozim. Buning uchun yangi **Слон 1** nomli qatlam ochiladi (Ctrl+Shift+N→OK) va shu qatlam tanlanib, rasm to‘liq bilgilanadi (Ctrl+A).

3. Menyular satridan **Редактирование→Выполнить обводку** ketma-ketligi tanlanadi. Natijada **Выполнить обвод** oynasi hosil bo‘ladi:

6.17-rasm. Выполнить обвод оynasi.

Ushbu oynadan kerakli parametrlar: **Ширина=5 пиксель**, **Цвет=oq (FFFFFF)**, **Расположение=Внутри** bandlari sozlanadi va **OK** tugmasi bosiladi. Natijada rasm va uning chegarasi orasida 5 px ga teng bo‘lgan oq chiziq (ramka) hosil bo‘ladi:

6.18-rasm. Выполнить обвод оynasining standart holati.

6.19-rasm. Выполнить обвод оynasining parametrlari o'zgartirilgan holati.

4. Tayyor bo'lgan rasm **3x4** nom va **.jpg** kengaytmada saqlanadi (**3x4.jpg**).

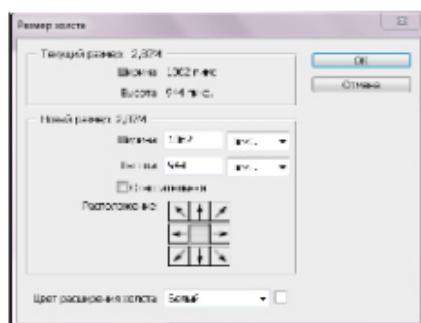
Buning uchun **Файл→Сохранить как** ketma-ketligi bajarilgandan so'ng, **Тип файлов** ro'yxatidan **.jpg** bandi tanlanadi.

5. Adobe Photoshop ishchi oynasidagi barcha fayllar yopiladi (Ctrl+Alt+W).

Kompyuter xotirasidan **3x4.jpg** nomli rasm loyiha oynasiga yukланади. Buning uchun **Файл** menyusining **Открыть** (Ctrl+O) bandi bosiladi va xotiradagi rasm tanlanib, muloqot oynasidagi **Открыть** tugmasi bosiladi.

6. Loyer fayli yuklangandan so'ng, **Окно** menyusidan **Слон** bo'limi (F7) tanlanilib, qatlamning nomidan o'ngda hosil bolgan qulf belgisi ustiga sichqoncha chap tugmasi ikki marta bosiladi. Hosil bo'lgan muloqot oynasidan **OK** tugmasi bosiladi. Natijada rasmni tahrirlash imkoniyati yaratiladi.

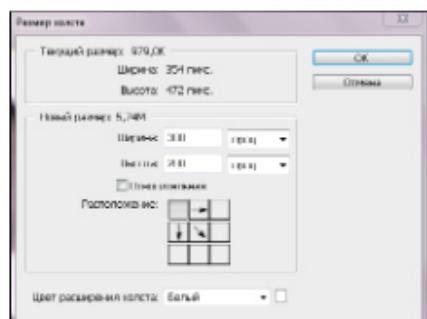
7. Keyingi qadamda, menyular satridan **Изображение→Размер холста** (Alt+Ctrl+C) ketma-ketligi tanlanadi. Natijada **Размер холста** oynasi hosil bo'ladi:

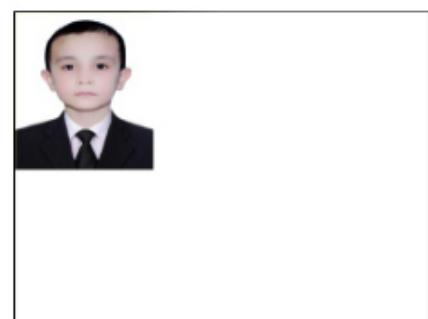
6.20-rasm. Размер холста оynasi.

Ushbu oynadan kerakli parametrlar sozlanadi, ya'ni, gorizontal yo'nalishda uchta, vertikal yo'nalishda ikkita rasm joylashtirish uchun, foiz o'lchov birligida

Ширина=300 процент, Высота=200 процент o'lchamlari tanlanadi. **Расположение** parametrini rasmlar yuqori chap burchakdan pastki o'ng burchakkacha proporsiyalanishi uchun, yuqori chap burchakdagi kvadrat tanlanadi va **OK** tugmasi bosiladi. Natijada 3x4 o'lchamli rasmning bir donasi tayyor bo'ladi:

6.21-rasm. Размер холста оynasidagi parametrlarni sozlash.

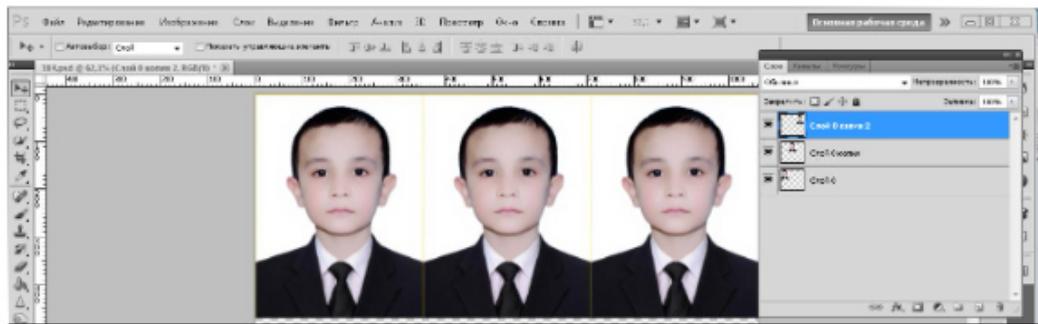

6.22-rasm. Размер холста оynasidagi parametrlarni sozlash natijasi.

5. Bundan so'ng, qatlam dublikat qilinadi. Buning uchun qatlam ustiga sichqoncha o'ng tugmasi bosiladi va **Создать дубликат слова** (Ctrl+J) bandi tanlanadi. Natijada **Слой 0** nomli qatlamning dublikati **Слой 0 копия** nomida hosil bo'ladi.

6. Yuqoridagi amallar bajarilganidan so'ng, **Слой 0 копия** nomli qatlam tanlanadi va **Shift** tugmasini bosgan holda **Перемещение** (V tugmasi) uskunasi yordamida rasm belgilanib, chap tomonga suriladi. Natijada 3x4 o'lchamli rasm bittaga ko'payadi.

7. Shundan so'ng, **Слой 0 копия** nomli qatlam dublikat qilinadi (Ctrl+J). Dublikat qilingan qatlam **Слой 0 копия 2** deb nomlanadi va uni ham **Shift** tugmasini bosgan holda **Перемещение** (V tugmasi) uskunasi yordamida rasm belgilanib, chap tomonga suriladi. Natijada 3x4 o'lchamli rasm uchinchisi hosil bo'ladi:

6.23-rasm. Rasmlar sonini ko‘paytirilgan holati.

8. **Ctrl** tugmasini bosgan holda yaratilgan **Слой 0, Слой 0 копия, Слой 0 копия 2** qatlamlar tanlanib, barchasining dublikati hosil qilinadi (**Ctrl+J**). Dublikat qilingan qatlamlar **Слой 0 копия 3, Слой 0 копия 4, Слой 0 копия 5** nomlariga ega bo‘ladi.

9. Bundan so‘ng, **Слой 0 копия 3** qatlami tanlanadi va **Shift** tugmasini bosgan holda **Перемещение** (**V** tugmasi) uskunasi yordamida birinchi 3×4 rasm belgilanib, quyi tomonga suriladi. Bu ish **Слой 0 копия 4** va **Слой 0 копия 5** qatlamlari uchun ham bajariladi. Natijada 3×4 o‘lchamli olti dona rasm bitta faylda mujassamlanadi:

6.24-rasm. Bir xil rasmning bir faylda to‘liq joylashtirilgan holati.

10. **Слон** panelidan barcha qatlamlarni tanlab (**Ctrl** tugmasi va sichqoncha chap tugmasi birgalikda bosiladi), sichqoncha o‘ng tugmasini bosgan holda **Объединить слои** (**Ctrl+E**) bandini tanlanadi. Shunda barcha qatlamlar yagona qatlamda mujassamlashadi.

7. Bundan so‘ng, **Файл→Сохранить** (**Ctrl+S**) ketma-ketligi tanlanib, tayyor rasm **3x4_6ta.jpg** nomi bilan saqlanadi (rasmni nomlash va kerakli formatni tanlash ixttiiyoriy).

Savollar va mustaqil bajarish uchun topshiriqlar

1. O'zingizga tegishli 3x4 sm o'lchamdagi hujjat rasmini tayyorlang.

a) Yangi hujjat yarating:

Файл → Создать (File → New) menyusi orqali yangi hujjat oching.

Sozlamalar:

- **Ширина (Width):** 3 см
- **Высота (Height):** 4 см
- **Разрешение (Resolution):** 300 пикс/дюйм
- **Содержимое фона (Background Contents):** Белый (White)

b) Rasm joylashtiring:

- Файл → Поместить встроенные объекты (File → Place Embedded)

orqali suratni oching.

- Rasmni kerakli o'lchamga keltirib, markazga joylashtiring.

c) Fonni tozalang yoki rang bering:

Fonni ajratish uchun:

- Быстрое выделение (Quick Selection Tool) yoki
- Выделение → Предмет → Удалить фон (Select → Subject → Remove Background)

- Yangi qatlamga (слой) mos rangdagi fon bering (masalan: oq, moviy).

d) Matn yozing (ixtiyoriy):

- Горизонтальный текст (Text Tool) vositasidan foydalanib, rasm tagiga “3x4 hujjat rasmi” deb yozing.

e) Rasmni saqlang:

- Файл → Сохранить как (File → Save As)

- Format: **JPEG** yoki **PNG**

- Nomi: ism_familiya_3x4.jpg

2. Rasmni boshqa o'lchamlarda (4x6 sm, 5x5 sm) ham tayyorlab ko'ring va farqini tahlil qiling.